

IX. ÉVFOLYAM 26. SZÁM
2000. DECEMBER 28.

BUDAI POLGÁR

A II. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

*Ez is a hagyományos
budai polgári
öntudatnak köszönhető.
Ha úgy tetszik,
értelmiségi szinten
közelítjük meg a
problémákat.*

2. OLDAL

*Úgy tudtuk, ha jók
vagyunk és a csöngetés
után sietve érkezünk a
szobába, megpillant-
hatjuk a távozó
angyalokat.*

3. OLDAL

*Gyöngyhalász Isvánné
kedves olvasónk hozta
be szerkesztőségünkbe
az édesapja készítette
muzeális értékű
fényképeket, amelyek
ötven évvel ezelőttről,
2000-ből származnak.*

4. OLDAL

*Abban az időben az
utcában nagy volt a zaj:
a villamos csengetett,
az autók tülköltek,
a fuvarosok ordítottak.*

5. OLDAL

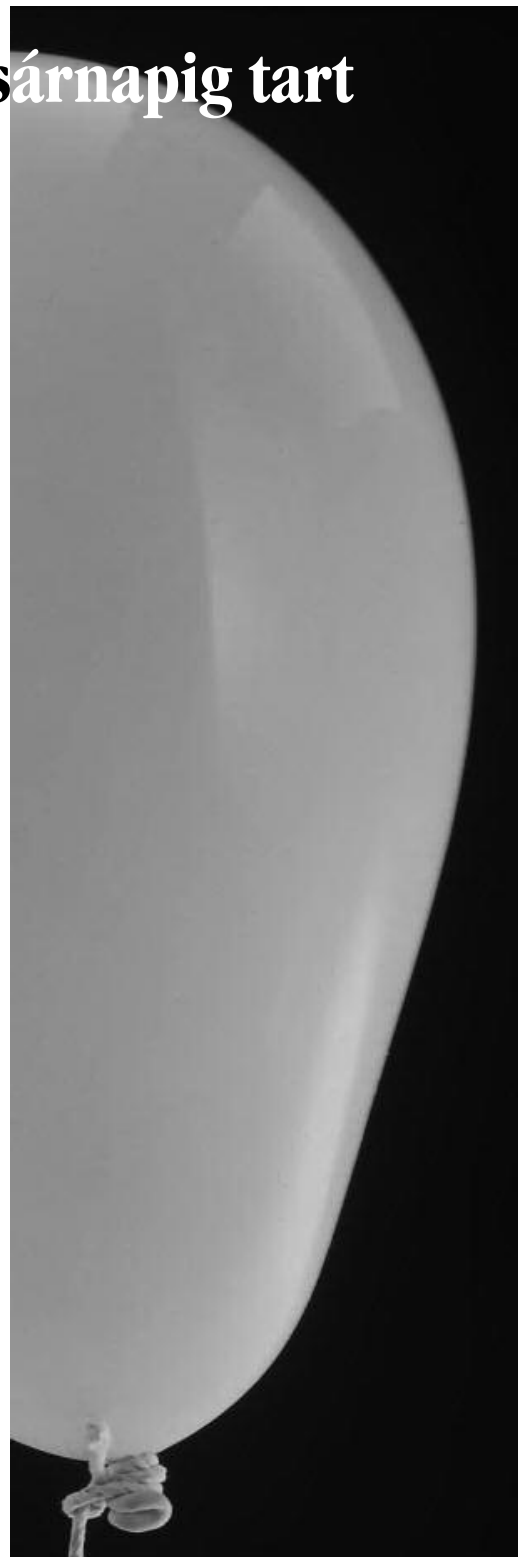
Az évezred vasárnapig tart

Míg tavaly egyről kettőre jutottunk, idén csak nulláról egyre. Egy valamiben azonban mégis előbbre léptünk, mégpedig annak a vitának a megoldásában, amely arról szólt, mikor kezdődik az új évezred. Idén december 31-én — úgy gondolom — mindenki nyugodtan koccinthat az évezred első évére, robbanhatnak a petárdák, kilőhetnek a rakéták, 2001 mindenképpen beköszönt.

Azt hiszem, nem mindennapi élményben lesz részünk nekünk, földlakóknak, annak a néhány milliárd kortársnak, aki ebben a pillanatban él. Évezredkezdetet ugyanis nem mindenkinek adatik meg átélni. Hogy ez aztán változtat-e mindennapjainkon, én nem tudom. Mégis reménykedem, hogy csak okoz nekünk egy kis együttes örömet, kiválasztottság- és összetartozás-élményt. Még akkor is, ha bolygónk örült pörgése miatt nem egy időben durrannak a pezsgők, és nem egyszerre fogadunk meg valamit.

Ezer év alatt hová jutottunk? Szálláshe-lyül hatalmas városokat építettünk panelekből és vasbetonból, lovunkat guruló, színes dobozokra cseréltük, Budapesten például sárga, kék vagy zöld hernyóba szállunk, hogy eljussunk a füstködös város egyik pontjából a másikba. Tűzhelyeinkbe nem kell tűzifát gyűjtenünk, elég, ha elfordítunk egy gombot. Ehetünk krumplit, kukoricát, paradicsomot, paprikát és padlizsánt, amit ezer év előtt Kárpát-medencei őseink még hírből sem ismertek. De elvesztettünk sok ízt. Erdei gombákét, somét, kökényét, vadkörteét. Az emberi élet azonban félkész pizzával, meggylevesporral és nátrium-benzoáttal is mindig izgalmas és egyedi. Ehhez hozzá fog járulni ki-nek-kinek a saját 2001. esztendője is.

(zsz)

A budaiak egységesen lokálpatrióták

Az első számú választókerület két kerületet érint: az I. és a II. kerület egy-egy részét. Ennek a kerület határait túllépő eljárásnak az volt az oka, hogy körülbelül így jön ki a választáshoz szükséges, legalább ötvenezer szavazópolgárt jelentő választási körzet. Nagy Gábor Tamás így lett tehát két kerület közös országgyűlési képviselője, s később az I. kerület polgármestere.

Mi minden adódik abból, hogy két kerületben országgyűlési képviselő?

Szomszédos kerületekről lévén szó, természetesen sok az átfedés. Mind a két kerületben tartott fogadóóráimon azt tapasztalom, hogy többnyire önkormányzattal kapcsolatos ügyekkel fordulnak hozzám a polgárok. Ez részben érthető az I. kerületben, de meglepő a II. kerületi területen. Persze, az ilyen kérdéseknek is igyekszem eleget tenni.

Ha már az átfedésekről szólt: a Moszkva tér nem is kettő, de a XII. kerülettel együtt három kerület ügye.

A Moszkva tér Budapest egyik legneurálisabb csomópontja, emellett a budai közlekedés stratégiai pontja. A tér ügye nem pusztán kerületi, fővárosi vagy kormányzati ügy, hanem mindhárom együtt. A kerületek együtt kevesek ahhoz, hogy felgyorsulhasson a térrel kapcsolatos problémák mielőbbi rendezése. Átgondolt stratégiára volna szükség. Mi elég régóta szorgalmazzuk, hogy megkapja a kellő figyelmet a Moszkva tér. Mindezek ellenére szinte seholy sem tart az ügy. Az előrelépés annyira sokszereplős, hogy nincs is esély arra, hogy a mos-

tani választási ciklusban nagyobb haladás történjen. Pedig valóban nagyon nagy szükség volna a téren a tömeg- és gépjármű-közlekedés mielőbbi racionalizálására. Amíg konkrét lépések nem történnek, a három kerület legalább a térfigyelő rendszer felállításával igyekszik a közbiztonságot javítani, s ezt a hírhedt helyet kulturáltabbá, ellenőrizhetőbbé tenni. Tény, hogy az igazi áttörést nem ez fogja jelenteni a tér életében, és egyelőre sem a fővárosnak, sem a kormánynak nincs pénze a rendezésre.

Valóban jól működő szövetség a bel-budai polgármesterek együttműködése?

Igen. A személyes jó kapcsolatokon túl többéves tradíciója van már annak, hogy a budai polgármesterek jeles ünnepeket együtt ünnepelnek meg. Az ünnepeken túl pedig a budaiak identitástudata kötötte mindig is össze a kerületeket. Mi is azt szeretnénk, hogy az adminisztratív határok ne elválasszák a polgárokat, hanem a közös kultúra és helytörténet fűzze össze őket, s működjenek együtt számos kérdésben. Erre jó példa a parkolási társulás, amelyhez négy kerület önkormányzata csatlakozik, vagy a Ménési úton működő Habilitációs Központ, ahol mozgáskorlátozott és értelmi fogyatékos gyerekek gondo-

zása folyik. Amikor a főváros be akarta zárni az intézményt, a négy kerület társulást hozott létre a működtetésre. Azt szeretnénk, hogy valóban otthon legyen ez a hely, ahol a gondoskodáson túl közösségi élményt is kapnak a gyerekek. Ezen kívül is napi kapcsolatban vagyunk egymással, s rendszeresen konzultálunk például arról, melyik kerület hogyan tudja megoldani az okmányiroda felállítását. Arra, hogy a kerületek határain túl is mennyire komolyan veszik a szövetségünket, jó példa, hogy a kormány tagjaitól kezdve Bécs főpolgármester-helyetteséig sokan voltak már vendégeink. Vagyis mind a kormányzat, mind a főváros, mind a külföld részéről komolyan számon tartott egységnek számítunk.

Az I. és II. kerület ügyei között milyen átfedések adódnak, amelyek közös gondolkodást kívánnak?

Amikor például mi az I. kerületben arról gondolkodunk, hogy a XII. kerületi Maros utcai rendelőt átköltöztetnénk a Krisztinavárosba, logikus felvetésnek számít, hogy a vízivárosiak ellátását részben a Kapás utcai rendelőintézet biztosítsa. Nincsenek merev határok, van átjárhatóság, és földrajzi egységekben gondolkodhatunk. Ugyanez vonatkozik az iskolák vonzáskörzetére, a tanulók gyakran a szomszédos kerület iskoláiba járnak. Ezen kívül minden olyan fejlesztés, amely a két kerület határán lévő terület rendezésével függ össze — mint például a Csalogány utca — közös munkát igényel.

Országgyűlési képviselőként bőven van alkalma

megtapasztalni kormány és ellenzék kibékíthetetlen csatározásait. Kerületi szinten, ahol egy szűkebb régió dolgairól van szó, milyen az összhang a két oldal között?

Nem szükségszerű, hogy a kerületi önkormányzatok leképezék a parlamentben kialakult politikai stílust és vitákat. Úgy gondolom, hogy az egészséges lokálpatriotizmus, a „nagypolitikától” való távolság jótékony hatással van arra, hogy helyi ügyekben helyi érdekek alapján, nem pedig átpolitizálva döntsnek a képviselők. Nem mondom, hogy teljesen politikamentesen zajlanak az önkormányzatban folyó viták, hiszen ott is megjelennek azok a politikai irányultságok és programok, amelyek a parlamenti munkát befolyásolják. Egy költségvetési módosítás, egy intézményracionizálás, egy bérrendezés is óhatatlanul átpolitizálódik, ami teljesen érthető. Ezen felül az itt élő polgárok mindig is nagyon aktívan és tudatosan dolgoztak a közügyeken. Erre a legjobb példa, hogy a bel-budai kerületekben a választópolgárok 74–75 százaléka vett részt a szavazáson, amely a fővárosban a legnagyobb arány. Ez is a hagyományos budai polgári öntudatnak köszönhető. Ha úgy tetszik, értelmiségi szinten közelítjük meg a problémákat. Ha valaki a nagypolitikai kérdésekben tájékozott, az óhatatlanul áthatja a napi életét is. Aki tehát ezekben a polgári hagyományokkal bíró kerületekben politizálásra adja a fejét, annak igen nagy elvárás-

Új évezred felé

Az év vége minden munkahelyen zaklatott napokat jelent. Nem kivétel ez alól az önkormányzat sem. Ilyen körülmények között kerestem meg Bencze B. György polgármestert, hogy a közelgő ünnepről, az elmúlt esztendőről beszéljünk. Erre a rövid időre sikerült az ünnep békéjét és nyugalmaát a polgármesteri irodába várásolni.

Gyermekkora a Keleti Károly utcához köti. Mire emlékszik, hogyan teltek a régi karácsonyok?

Édesanyám a legkisebb részletig mindent előkészített. Hetekkel karácsony előtt elkezdte a finomabbnál finomabb aprósütemények készítését. Mindenféle különleges receptet összegyűjtött, külföldi újságokból, magazinokból is, és ennek alapján készültek a karácsonyi csemegék. Ma is érzem a karácsonyi sütemények édes-vegyes illatát, amely ilyenkor betöltötte a lakást.

A karácsonyi készülődésben sokszor eszembe jut, hogy ez a harmadik karácsony, hogy már nincsen velünk. Nővérem próbálja most helyettesíteni őt, megszervezni a családi ünnepeket, de ez már más. Míg édesanyám élt, mindenki erejét meghaladóan igyekezett azon, hogy a családi ünnepeken szívvel-lélekkel részt vegyen.

A régi karácsonyestéken mi, gyerekek rajtra készen vártuk azt a pillanatot, amikor csönget a Jézuska. Úgy tudtuk, ha jók vagyunk és a csöngetés után sietve érkezünk a szobába, megpillanthatjuk a távozó angyalokat. Egyszer én voltam az első, láttam is az angyalt térdtől lefelé, amint távozott a szobából az ablakon keresztül. Az ünnepi ámulatban nem zavart, hogy valamiképp ismerős volt a láb, és valaki a felnőttek közül késve érkezett a karácsonyfa alá.

Az idei már a harmadik karácsonya polgármesterként. Milyen változásokat hozott az ünnepre való felkészülésben ez a tisztség?

A leglényegesebb változás az, hogy állandóan időhiánnyal küszködöm. Az otthoni előkészületekben alig tudok részt venni, és a sok kedves hivatalos

meghívás közül soknak nem tudok eleget tenni. Minden intézményünk színvonalas karácsonyi műsort tart, értékes karácsonyi koncerteket adnak az iskolák, templomi körösök. Szívem szerint mindegyiken ott lennék. De mivel ez sajnos lehetetlen, szerencsére valaki mindig elmegy a nevemben, és beszámol az eseményekről. Így legalább közvetve részt vehetek a kerület ünnepi készülődésében.

Hagyományossá tette azt, hogy az ünnepek előtt felkeresi az idősek otthonait.

Sohasem jó elhagyatottnak, betegnek lenni, karácsonykor különösen nem. Tíz olyan intézmény van kerületünkben, ahol idős emberek élnek, vagy idős, beteg embereket ápolnak. Az Ökumenikus Általános Iskola növendékeinek betlehemes műsorával és egy kis ajándékkal kerestük fel az otthonokat. Majdnem hét órát vett igénybe, amíg mind a tíz intézményt meglátogattuk. Az idős emberek mindig hálásak a gyermekeknek a műsorért, akik pedig megtapasztalhatták a karácsonyi ajándékozás örömeit. Nekem az jelentett külön ajándékot, hogy az út végére mindegyik gyerekkel jó barátságba kerültem.

Évet, évszázadot, évezredet búcsúztatunk. Készít számadást?

Azt hiszem, ez alól senki sem kivétel, hát még ilyen nevezetes fordulópontokon. Természetesen átgondolom, mi történt az évben, mit sikerült megoldani, mi az, ami a következő esztendőre vár. Kerületünk címerének megalkotása, a nyolctonnás vöröscsillag eltávolítása az önkormányzat épületéről mindenkép-

pen jelentős és egyedülálló esemény volt. Szívesen emlékezem vissza a március 15-i szabadságünnepre vagy a kerület napján a millenniumi zászló átvételére. Volt sok szép napom, de volt sok olyan is, amelyet szeretnék

mielőbb elfelejteni.

Úgy tudom, egy egészen kivételes ajándék készült a kerületieknek.

Kivételes eseménnyel zárjuk az évet, ami egy kicsit karácsonyi ajándék is. A napokban került ki a nyomdából az a könyvecske, amelynek Templomaink a címe, és amely a Budai Polgár hasábjain megjelenő hasonló című sorozatot foglalja kötetbe művés fényképek kíséretében.

Mit kíván az új esztendőre a kerület polgárainak?

Sokszor gondolkodtam, mi lenne az, ami igazán megszépítené a hétköznapiakat. Egy játék jutott eszembe, amit minden nap lehetne gyakorolni. Ennek lényege, hogy addig nem lehet senkire rosszat mondani, amíg előtte valami jót, dicsőítőt nem mondunk róla. A jókívánsághoz pedig hadd kérjem kölcsön egy népi mondóka strófáit:

*Adjon Isten minden jót,
Zsíros esőt, kövér hót,
Bő aratást, szüretet,
Egészséget, jókedvet.*

*Adjon Isten minden jót,
Vegye el mind a nem jót,
Mitől félünk, mentsen meg,*

RÖVIDEN...

Jogosítvány az okmányirodánál

A járművezetésre jogosító okmányokat, valamint a gépjárműokmányokat ezután nem a rendőrség, hanem a Polgármesteri Hivatalban működő okmányiroda állítja ki. Nyitvatartási ideje hétfőn 8–18-ig, kedden, szerdán 8–16.30-ig, csütörtökön 8–16-ig, pénteken 8–13.30-ig. Telefon: 315-0209, 212-5291/9264, 9266, 9267-es mellékek.

Díszpolgár kerestetik

A díszpolgári cím, valamint a II. kerületért emlékérem alapításáról és adományozásáról szóló önkormányzati rendelet szerint minden év február 28-ig tehet bármely kerületi polgár javaslatot arra, hogy kit, kiket tart arra érdemesnek e kitüntető címek valamelyikére. Az idei évben II. kerületért emlékérmeket a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett ferences rendtartomány kerületben működő szerzetes tagjai és Lukin László zenepedagógus kapott. A millenniumi év díszpolgára Jankovics Marcell filmrendező lett. Az egyszer posztumusz díszpolgári cím adományozásával az önkormányzat vezetői a szellemi értékek iránti tiszteletét óhajtották kifejezni, mikor azt Szabó Lőrinc költő unokájának adták át. A jövő évi díjazottakra a javaslatokat rövid indoklással a Polgármesteri Kabinetirodának címezve (1024 Budapest, Mechwart liget 1.) 2001. február 28-ig kell elküldeni.

Fogadóóra

Balsai István országgyűlési képviselő ezúton értesíti a választópolgárokat, hogy januárban nem tart fogadóórát. A februári fogadóóráiról a lap következő számaiban adunk hírt.

Harangjáték

November vége óta vasár- és ünnepnapokon 10-kor és 12.30-kor hallható és látható a Krisztus Király-templom harangjátéka a Keleti Károly u. 39-ben.

Mi épülhet a Bölény utcában?

A Bölény utca—Máriaremetei út által határolt területen építkezés készül, amelynek kapcsán több panasz is érkezett lapunkhoz. Az érintett telek a részletes rendezési terv szerint intézményi övezeti besorolású saroktelek, ahol 65 százalék lehet a beépítés mértéke. A Bölény utcai telekre kiadott építési engedély — ami egy lakóparkra szól — esetében ez 35 százalék. A környékeliek felszólamlásait Porkoláb Mátyás alpolgármester azzal hátrítja el, hogy az építési viszonyokat rendező, 1997-ben elfogadott részletes rendezési tervet a lakók több fórumon is megismerhették.

— Átérezzük a tiltakozók gondját, de meg kell érteniük, hogy minden törvényesen történt a területen — mondta *Porkoláb Mátyás*. — Igazolja ezt az is, hogy a fellebbezésre jogosult szomszéd kérelmét a Fővárosi Közigazgatási Hivatal elutasította, ami azt jelenti, hogy az önkormányzat műszaki irodája jogosan adta ki az építési engedélyt. A területet érintő rendezési tervet az előző önkormányzati ciklusban fogadták el. Ez 65 százalékos maximális beépítést tett lehetővé, ami azt jelenti, hogy bevásárlóközpontot, gimnáziumot vagy egyéb közintézményt létesíthettek volna a területen. A rendezési tervek gondozója a Kerületfejlesztési Bizottság, melynek abban az idő-

ben elnöke *Koncz Imre* volt. A rendelet elfogadását követően módosítására került sor, de ez nem érintette a szóban forgó telek beépíthetőségét. Mind az első, mind a második változatot megvitatták, én is részt vettem lakossági fórumokon e tárgyban, és megjelentek a tervek *Budai Polgárban* is. Akkor senki sem tiltakozott a nagy beépítési méretek miatt.

1997 óta Pesthidegkúton sok változás történt — mondja *Koncz Imre* képviselő. — A most citált részletes rendezési terv címe az, hogy „Pesthidegkút Városrészközpont rendezési terve”. Azért városrészközpont, mert *Porkoláb Mátyás* és más pesthidegkúti képviselők vágyálma szerint itt a Máriaremetei

út két oldalán kellett volna kialakítani Pesthidegkút hiányzó központját, bevásárlóközpontot, kulturális intézményt, szállodát, irodákat, gimnáziumot és sportcentrumot építve az itteni telkekre. Szerencsére mindeddig ebből nem lett semmi. Pénz se, igény se volt rá. Megépült viszont magánpénzből a Széphalom bevásárlóközpont. Lett gimnázium a Klebelsbergben, a Calderoni-telken épül egy kulturális központ, valószínűleg abba költözik majd be a helyi közigazgatás is. Azon lehet vitatkozni, jó-e, hogy így történt, s egy új mesterséges központ helyett spontán több alközpont alakult ki, de az tény, hogy a továbbiakban semmi nem indokolja, hogy a Máriaremetei út—Szabadság út környékén a környezettől eltérő sűrűségű beépítésre adjanak engedélyt.

Szerencsére erre minden lehetőség adott. A rendezési terv — számítva arra, hogy az utópisztikus új városközpont mégsem valósul meg — a beépítési paraméterek meghatározását a főépítész szakvéleményére bízta. Áttanulmányozva a Bölény utcai engedélyezési eljárás teljes

aktáját, sehol nem találtam ezt a szakvéleményt. Jóllehet a Közigazgatási Hivatal másodfokon is jóváhagyta az építési engedélyt, véleményem szerint a bíróságon jó eséllyel megtámadható az eljárás. Hiszen az RRT szerint a telek beépíthetőségét elvi engedélyezési elv alapján kellett volna meghatározni. Követhetetlen, hogy miért éppen 35 százalékos lett a beépíthetőség — tette hozzá *Koncz Imre*.

Hutiray Gyula alpolgármester mindehhez hozzátette, hogy a terület „központ” jellege valószínűleg ki fog alakulni.

A Máriaremetei úti területen készülő Francia Iskola engedélyezési eljárása folyamatban van, és a sportpálya létesítéséről sem tett le az önkormányzat. *Koncz Imre* figyelmét valószínűleg elkerülte a Kerületfejlesztési Bizottság 55/2000. (IV. 13.) határozata és a Főépítési Tervtáncs április 27-i, a tervezetet lényegében jóváhagyó döntése. Erre tekintettel jogi problémát megalapozottan, felelősséggel felvetni véleményem szerint nem lehet — mondta *Hutiray Gyula*.

t-old-i

Buda Anno

Gyöngyhalász Isvánné kedves olvasónk hozta be szerkesztőségünkbe az édesapja készítette muzeális értékű fényképeket, amelyek ötven évvel ezelőttről, 2000-ből származnak. A rossz minőség ellenére felismerhetjük bennük ma is álló épületeinket.

Az első kép a mai *Rózsa Mihály Általános Iskola és Gimnáziumot* ábrázolja. A múltban az épület egy kertészet helyén nőtt ki a földből, a környéken lakók nagy-nagy öröme. Jellegzetessége volt, hogy a sötétség beálltával már messziről látszott fénye, különösen ködös, párás időkben. Mivel a kerületben a gyermeklétszám az elmúlt huszonöt évben ugrásszerűen emelkedett, a sokfunkciós, boltokkal, bankokkal, postával, szupermarkettel telezsűfolt épületben a gyerekek vették át a hatalmat. Világos, szép iskolájukból már a tizenötödik évfolyam ballag el.

Kerületünk büszkeségét, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2. számú fiókkönyvtárát ábrázolja a megsárgult fénykép. Hajdanán egy kipusztult ősdállatról nevezték el, üzleteiben sok pénzt otthagytak nagyanyaink. Azonban a *Gutenberg-galaxis* végét jóslóknak nem lett igazuk. Az internet nagy elhajlása, a globalizáció korszaka után az emberek egyre nagyobb hangsúlyt helyeztek a nemzeti irodalmak ápolására. Napjainkban is árad a szépirodalom, alig győzik a nyomdagépek. Újabb könyvtárakat kellett létesíteni. Ha ma a Széna téri épületbe lépünk, üvegliftken juthatunk fel a harmadik emeleti szabadpolcos olvasóteremig, de kölcsönözhetünk is. Mindez teljesen ingyenes.

A 11-es busz *Kapy utcai kereszteződésénél* leszállva, nem lehet nem észrevennünk a rózsadombi idők otthonának monumentális épületét. Hatalmas színháztermeiben havonta tartanak előadásokat, ki mit tud?-okat a lakóknak, akik még száz-száztizenöt évesen is szavalnak, énekelnek, táncolnak. De rendelkezésükre áll szauna, tornaterem, golfpálya az udvaron és kistermes házimozi, ahol a családi videókat nézhetik meg. Ellátásukról negyven gerontológus szakorvos, és nyolcvan ápoló gondoskodik. Az önkormányzat nemrég 75 millió forinttal támogatta a konyha és az ebédlő felújítását. Így minden idős ember naponta hét egészségesnél egészségesebb menü közül választhat.

A régi Margit körút — 2.

Emlékező sétánk az 1930–40-es évekre nyúlik vissza, amikor a Margit körút már felöltötte a modern főváros jelentős útjának arculatát. A kerület, sőt talán egész Buda legforgalmasabb része lett, melyet néhol öt-hat emeletes házak öveztek. Területén vígan csilingelt a híres sárga színű hatos villamos. A magánautók száma abban az időben még elenyészően kevés volt, a tehetősebb polgárok sürgős esetben a szürke vagy a kék taxi szolgáltatásait vették igénybe.

A körúton nem volt ritkaság a négylábúval vontatott szenes-, jeges-, szódásszekér sem, mivel a megrendelt portékát szezonról függően ezeken a járműveken szállították házhoz. A szódásüvegekkel megrakott szekereket két muraközi ló olykor megmozdítani sem tudta, csak a kocsis durva, sőt, kegyetlen ostorcsapásainak unszolására szedték össze utolsó erejüket. Innen eredt az a mondás, hogy „veri, mint szódás a lovát”.

A háborús években időnként lezárták egy-egy félórára a Margit körút közlekedését, mikor a lovas és gyalogos katonák dobpergés közepette, énekelve, díszmenetben vonultak fel. A lakosok az ablakból gyönyörködtek a látványban, s együtt dudorászták a közismert katonadalokat.

Az utcán általában olyan nagy volt a zaj, hogy gyakran a negyedik emeleti ablakok is belere megtek. A házak megrázkódtatásainak oka nem a maihoz hasonló forgalom volt, hanem, hogy abban az időben a villamos csengetett, az autók túlköltek, a fuvarosok ordítottak.

A bérházak magántulajdonban voltak, vagy egyesületek, társaságok építették alkalmazottaiknak (például a Margit körút 48., 50–52. szám alatti házakat a Budapesti Közúti Vaspálya Társaság építtette még a múlt század kilencvenes éveiben). A bérházépítés jó üzletnek bizonyult a fölös tőkével rendelkezőknek, mert a borsos lakásbérleti díjakból nemcsak tisztességesen meg tudtak élni — miközben hamarosan megtérült a befektetés —, hanem még a gya-

Adamkó Péter képeslapgyűjteményéből

rapodásra is jutott némi aprópénz. Ellentételezésként a tulajdonosok gondoskodtak a házak megfelelő üzemeltetéséről, tisztántartásáról, a javításokról, s az akkoriban minden házban működő házfelügyelők alkalmazásáról, akik éjjel-nappal rendelkezésre álltak az ügyes-bajos dolgok elintézésében.

Ha a Margit híd budai hídfőjétől elindulunk (a házszámozások mindig a Dunától indulnak el), jobbról a Sztambul kávéház, balról a Gül Baba étterem nyitotta meg a berájtatot a több száz kisebb-nagyobb üzlet, közintézmény, szolgáltató- és szórakoztatóhely felé, melyek tarka színpaltját képezték a régi Margit körútnak.

Mindjárt az 5/a-ban volt a Szeiffert-kávéház, és itt kezdett működni a több évtizeden át ismert Meszanek Teréz-féle kalapüzlet, ahol sok fejfedő talált gazdára. Remekül megélt a többi hat üzlet is, minthogy a háború előtt a kalap a női elegancia elengedhetetlen kelléke volt. Közkedvelt volt Néger Erzsébet zalonja is a Margit körút 37-ben.

A körút és a Török utca sarkán működött az Admiral mozi (most Bem mozi). Ez, a nézőterén két hosszú sorban elhelyezett padokból álló, szerényebb igényű utánjátszó filmszínház,

szolid áraival igen népszerű volt. Sokan csak „poloskamozinak” nevezték, mert a 30–40-es években oly „divatos” elősdit itt könnyen fel lehetett szedni, s előbb a lakásban, majd az egész házban széthinteni. A túloldalon volt Juszt Gyula impozáns optika- és fotószaküzlete, mely később a Tölgyfa utcába szorult.

Tovább haladva a körúton, a 12. szám alatt volt a Teri fűző-, kesztyű- és harisnyabolt. Jó minőség, udvarias kiszolgálás, pontosság jellemezte ezt a néhány alkalmazottat foglalkoztató üzletet. A tulaj, Pásztor Sándorné később szerényebb körülmények között, a körút felsőbb részén fáradhatatlan szorgalommal és becsületességgel végezte munkáját haláláig.

Vele szemben volt a Glasner néven ismert pékség, melynek központi sütődéje a Szent István körúton volt. Jelentős verseny folyt a környék több péksége között a jobb minőséggel, széles választékkal és udvarias kiszolgálással. Közkedveltségnek örvendett, különösen a középosztály körében Winkler vendéglője. Ide jártak szüleim is egy kis szombati vigadozásra, ahol még a századelőről itt maradt budapesti figura, a kucséber is megjelent, nyakában függő lapos, finomságokkal teli kosár-

ral. A vacsora után jól esett egy kis nassolás, meg egy kis kedveskedés a nagyszülőkre bízott, otthon hagyott gyerekeknek.

A Margit körút 38. szám alatti nagy, modern épület földszintjén volt a Fratelli Deisinger boltja. Így hívták olaszosan a Deisinger fivéreket, de a boltot az itteni lakosok csak Fratellinak hívták. A testvérek a Fiuméba hajón érkező gyarmatárakat ott elraktározva, Magyarországra és Ausztriába küldték, nagy- és kiskereskedelmi láncolatlan keresztül értékesítették.

A Kulcsár és Huppert tisztító-cég kiterjedt budapesti hálózatából két üzlet a Margit körútra is jutott, s mindegyik jól megélt, mert az akkori gyapjú és szövet ruhaneműeket nem lehetett házilag tisztára varázsolni.

Cipőt anyám mindig Márkus Samu cipőüzletéből vásárolt, mely mindig jó minőséget biztosított, neve a szakmában fogalom volt. Lakásunktól karnyújtásnyira volt egy hatalmas portállal ellátott játékbolt, amely mágnesként vonta magához a gyerekeket, akik számára itt elevenedett meg a mesevilág. A szülőknek — ha összegyűlt a pénz — nem volt gond a bő választékból a meglepetést elővarázsolni.

Vargáné Töldi Sarolta

Budai POLGÁR 5

Kemény Dénes nem fél a jövőtől

Edzőként már csak a világbajnoki cím hiányzik a gyűjteményéből

Ma már minden idők legeredményesebb magyar edzői között tartják számon Kemény Dénest, a Sydneyben olimpiai bajnoki címet nyert vízilabda-válogatott szövetségi kapitányát. Kemény játékosként „mindössze” egy ifjúsági Európa-bajnoki címmel, egy ausztrál bajnoki aranyéremmel és egy magyar bajnoki bronzal büszkélkedhet, edzőként azonban szinte mindent elért: olimpiai bajnoki cím, Európa-bajnoki arany, Világkupa-győzelem. Már csak a világbajnoki elsőség hiányzik, de jövőre Japánban azt is megszerezheti.

— Már otthon van? — kérdeztük a magyar vízilabda-válogatott kapitányától.

— Most már igen, beszélhetünk.

— Nem tudom, miért, de azt képzeltem, mostanában már több a szabadideje. Ehhez képest kedden, amikor hívtam, vidéki túrán járt, pénteken — amikor már újra Budapesten volt — kora délelőttől késő estig egyik helyről a másikra szaladt.

— Hát igen, a legkülönbözőbb dolgokat kell elintéznem, ma ügyvédnél voltam, a találkozó jobban elhúzódott, mint vártam, aztán a telefonomat cserélték ki, és délutánra is tele volt írva a naptáram.

— Nem lehet lazítani kicsit egy ilyen év után?

— Nem nagyon. Közönségtalálkozók szerte az országban, jótekonysági rendezvények, tárgyalások potenciális támogatókkal. Rengeteg a dolgom most is, ezért muszáj súlyoznom közöttük, és az is előfordul, hogy nem kell mondanom. De az olimpia utáni hetekhez képest ez még mind semmi. Akkor naponta kellett három-négy felkérésnek eleget tennem — tudja, stúdióbeszélgetések, különböző nyilvános rendezvények —, ám most már csak hetente négy-szer-ötször fordul elő ilyesmi.

— Paradicsomi állapot. Nem tart még ott, hogy levegőért kapkodjon?

— Nem, tudtuk előre, hogy a megnyert olimpia után mindenki ránk kíváncsi majd, bennünket akarnak látni, rólunk akarnak hallani, olvasni. Ez kijár azoknak, akik szurkoltak ne-

— Igen, amiben lehetséges volt, abban megállapodtunk, de még nincs semmi szerződésbe foglalva. Egyelőre meg kell várni a szövetség költségvetését is, hogy a konkrét számokban megállapodjunk. Szó van arról, hogy az Ifjúsági és Sportminisztérium is szeretné a korábbinál jobban támogatni a vízilabdát, de a részleteket nem ismerjük,

sul nagyon sokan hörögtek a ki-nevezése hallatán.

— Valóban nagy volt a kihívás, de pontosan ezért vállaltam el. Voltak ajánlataim itthoni OB I-es csapatoktól, ám ezek anyagiilag nem versenyezhetek az olaszországi klubokkal. Azonban nem is a pénz számított, elég ha csak azt jegyzem meg, hogy kilencvenhét óta nem nyúltunk a szerződésemmhez, és azóta azért romlott a forint vásárlóértéke. Nagyon sokat kockáztattam azzal, hogy elköltöztem Comóból.

— Olyannyira, hogy egy jó ideig nem is égetett föl maga mögött minden hidat...

— Miért tettem volna? A gyerekek és a feleségem az iskolaszezon végéig kint maradtak, s csak utána költöztünk végleg haza.

— Addig azonban sok minden történt önnel.

— Hát bizony, ha az athéni Világkupán nem kerülünk be az első ötbe, lehet, hogy már az 1997-es sevillei Európa-bajnokságon sem én irányítom a válogatottat. Egyébként eredetileg 13 hónapra kért volna fel a vízilabda-szövetség, de én később azt mondtam, ha már engem választottak, bízzanak bennem. Így megkaptam az olimpiáig hátralévő négy évet.

— Tudjuk, hogy rengeteg nehéz pillanata volt ennek a négy esztendőnek. Ön mikor érezte magát a legnehezebb helyzetben?

— Akkor, amikor le kellett szűkíteni a keretet, azaz a bő keretből ki kellett választanom a csapatot. Nem tudom, kiből maradtak emiatt tüskék, de azt gondolom, nem kell bizonygatnom, hogy ha valakinek a beválogatása a másik rovására történik, az nem azt jelenti, hogy bárkire is haragszom. Higgye el, ez számomra is mindig nagyon komoly szenvedést jelentett.

— Emlékszik még arra az egykori Tatabányai Bányászra, amelyikben pólózott?

Fotók: Koncz György

künk, mellesleg pedig azt is tudjuk, hogy mutatni, láttatni kell magunkat a nyilvánosság előtt, hiszen ezzel támogatókat szerezhetünk. Részben tehát — nem tagadom — üzleti szempontból is jót tesz a sok szereplés, nyilván nem baj, ha a sikereinket igyekszünk arra is felhasználni, hogy megteremtjük a további eredményesség feltételeit.

— Jut eszembe, sikerült megállapodniuk Martin György szövetségi elnökkel a folytatásról?

ezért pillanatnyilag a szövetség sem látja tisztán a jövőt. Visszatérve az én szövetségi kapitányi munkámra: a tervek szerint afféle szakmai szolgáltatást nyújtanék, és a válogatott mellett dolgozó emberek munkájáért is én felelek, velük már én kötök szerződést.

— Menjünk vissza néhány évet az időben! Kilencvenhat végén hatalmas kihívást jelentett egy közepszerű olasz klubcsapat, a Como után a magyar válogatott kispadjára ülnie, ráadá-

— Persze, az volt az utolsó ütöképes csapat Tatabányán.

— Ott játékosársak voltak Kásás Zoltánnal és Görgényi Istvánnal. Nem érdekes, hogy önök hárman a jelenkor legsikeresebb edzői? Görgényi és Kemény olimpiai bajnoki címet szerzett az ausztrál, illetve a magyar válogatottal, Kásás pedig megnyerte a Bajnokok Ligáját a Becsejjele. Ez eszükbe jutott Sydneyben?

— A döntő után együtt üldögtünk egy asztalnál, és közösen ünnepeltük a győzelmünket Görgényivel és Kásással is. De a mi barátságunk nem Tatabányán kezdődött, jóval korábbi időkre nyúlik vissza. Érdekes egyébként, amit mond, de nem ön az első. A sydneyi döntő után a tatabányai bányák egykori vezérigazgatója felhívott, és ugyanezt az észrevételét mondta el nekem.

— Bevallom, én sem magamtól találtam ki. De lenne itt még valami: bár klasszis játékosoknak számítottak mindhárman, annak a generációnak mégsem önök voltak a legnagyobb alakjai. Edzőként azonban Kemény, Görgényi és Kásás ért a csúcsra.

— Nincs ebben semmi különös. Szerintem ma már egyre kevésbé biztos, hogy a legna-

NÉVJEGY

Dr. Kemény Dénes 1954. június 14-én született Budapesten. Nős, két gyermeke Kristóf és Viktor. Az Állatorvostudományi Egyetemen 1978-ban állatorvosi oklevelet szerez, 1989-ben a testnevelési főiskolán sikeres szakedzői vizsgát tesz. Mesteredző 1998 óta. Klubjai játékosként: Bp. Spartacus, Tatabánya, Ferencváros, Victoria State (Melbourne), Como (Olaszország). Sikerei: ifjúsági Európa-bajnok (1973), ausztrál bajnok (1986). Edzői pályafutása állomásai: Como (1992–1996), magyar férfi válogatott (1996–). Sikerei: olimpiai bajnok (Sydney — 2000), Európa-bajnok (Sevilla — 1997, Firenze — 1999), Világkupa-győztes (Sydney — 1999), világbajnoki ezüstérmes (Perth — 1998).

Forrás: Olimpiai Almanach Sydney 2000, Csurka Gergely: Győzelemre születettek.

gyobb tudású játékosokból lesznek a legeredményesebb edzők. Ennek ellenére azért megjegyzném, hogy az 1976-os montreali olimpiai bajnok együttes tagjai közül többen is eredményes edzők, csak ezúttal mi voltunk a megfelelő időben a megfelelő helyen.

— A játékosai elérték azt, amiről pályafutásuk kezdete óta álmodtak: ők az olimpiai bajnokok. Nem tart attól, hogy motivációs problémák jelentkezhetnek a jövőben?

— Egyáltalán nem. Mindenki láthatta az Európai Nemzetek Ligája zágrábi döntőjét, ahol ugyanolyan motivált és egységes volt a válogatott, mint bármikor előtte. Inkább az a probléma,

hogy az olimpia után nagyon keveset tudtak pihenni. Most, hogy itthon is és külföldön is vége a bajnoki szezon őszi szakaszának, mindenképpen szükségük lesz néhány nyugodt hétre, mert jövőre ismét sűrű lesz a program, és tavasszal kezdődik az erőltetett menet, amely egészen a budapesti Európa-bajnokságig és az utána következő fukuokai világbajnokságig tart. A Bajnokok Ligája döntőjét például egy héttel az Eb előtt rendezik, és szinte biztos, hogy több játékosom is érdekelt lesz a Final Fourban.

— Az Eb júniusban van, s rá egy hónapra már Japánban kellene újra bizonyítani. Az Európa-bajnokságot a házigazda, az

olimpiai bajnok és a címvédő jogán muszáj megnyerni, de ha így van, akkor a világbajnoki címet sem szabadna másnak elhoznia. Lehetséges, hogy két ilyen közeli világversenyen csúcsformában játsszon a csapat?

— Az utóbbi időben úgy tűnt, mintha nekünk könnyebb lenne formában maradnunk, mint a riválisainknak. Általában minél megerőltetőbb egy sorozat, annál jobban kidomborodik a különbség köztünk és a többiek között, mert azt hiszem, az ellenfeleink hamarabb elfáradnak, mint mi. Úgyhogy ettől sem félek.

Kemény Dénes

Könyvajánló

Egy kiállításról szóló tudósítással kezdődött, és könyv lett belőle. Egyik leghűségesebb szerzőnké vált Székely Imre nyugdíjas tanár, aki egyszer besétált a szerkesztőségbe egy kis írással, majd Csörgő Tünde főszerkesz-

tővel beszélgetve arra jutottak, hogy sok szép, bemutatásra méltó templom található környezetünkben, amelyek mellett naponta elmegyünk. Hiszen belesimulnak a tájba s a hétköznapi rohanásba üvegablakaikkal, freskóikkal, megkapó padsoraikkal, tornyuk kecsével, beszédes múltjukkal.

Székely Imrének a tavaly szeptemberben, a Budai Polgár hasábjain indult sorozata most befejeződött, de a Budai Polgár Könyvek első darabjaként újra kezébe veheti a Kedves Olvasó. Molnár Beatrix szemet simogató fényképei illusztrálják a Gellai Dóra tervezte könyvecskét, amelyet január elejétől vásárolhatnak meg a szerkesztőségben (1024 Mechwart liget 1., 205. szoba).

(zsoldos)

Kerületünk egyik egyesületének, a Hobbi SK-nak meghívására vendégünk volt Valenciennes város (Franciaország) önkormányzatának senior kosárlabdacsapata, amelyet fogadott Hutiray Gyula alpolgármester is. A házigazdák, valamint a Parlamenti Képviselők és Színészek csapatainak részvételével megrendezett kosárlabdatornát a vendégcsapat nyerte meg

BUDAI POLGÁR — A II. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Megjelenik kéthetente, 50 000 példányban

Felelős kiadó: Bencze B. György polgármester

Szerkesztők: Csörgő Tünde, Tóth Ildikó, Zsoldos Szilvia

Olvasószerkesztő: Jahn Ágnes — Fényképek: Molnár Beatrix

Szerkesztőség: 1024 Bp., Mechwart liget 1., (tel/fax: 315-1109, 212-5291/9159),

e-mail: 02kerpolhiv@mail.datanet.hu

Hirdetésfelvétel: Mechwart liget 1, fszt. 3., (316-8737)

A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!

Törzslás: Tramontána (356-6009) — Nyomda: Apolló Kft (257-4647)

Terjesztés: Feibra Kft, (340-9921..22)

Következő megjelenés: 2000. december 28. — Lapzártá: 2001. január 2.

Hirdetésfelvétel: 2001. január 2-ig

